

FIȘA DISCIPLINEI

ELEMENTE DE GEOGRAFIE RELIGIOASĂ ȘI CONFESIONAL CREȘTINĂ

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclu de studii	Master
1.6. Programul de studii / Calificarea	Istoria religiilor. Geopolitica religiilor monoteiste (creștinism, iudaism, islam)
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		ELEMENTE DE GEOGRAFIE RELIGIOASĂ ȘI CONFESIONAL CREȘTINĂ				Codul disciplinei	OMR6015
2.2. Titularul activităților de curs					Pr. prof. univ. dr. habil. Gabriel-Viorel Gârdan		
2.3. Titularul activităților de seminar					Pr. prof. univ. dr. habil. Gabriel-Viorel Gârdan		
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	DC

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					20
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					24
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					34
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități					1
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					83
3.8. Total ore pe semestru					125
3.9. Numărul de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența în conformitate cu reglementările în vigoare ale UBB și ale Facultății de Teologie Ortodoxă. Telefoanele mobile se țin închise pe toată durata cursului.	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Pentru predarea cu întârziere a portofoliului de seminar, acesta va fi depunctat cu 0.5 pct./zi de întârziere. Plagiarea lucrării de seminar și a temelor din portofoliu atrage după sine respingerea lucrării și nepromovarea examenului.	

6. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	<i>Îndrumă oameni</i> • Îndrumă oamenii oferindu-le sprijin emoțional, împărtășind experiențe și oferind sfaturi persoanei pentru a o ajuta în dezvoltarea personală, precum și adaptând sprijinul la nevoile specifice ale persoanei și acordând atenție solicitărilor și așteptărilor acesteia <i>Efectuează cercetare științifică</i> • Se angajează în conceperea sau crearea de noi cunoștințe prin formularea de întrebări în legătură cu cercetarea, prin cercetarea, îmbunătățirea sau dezvoltarea de concepte, teorii, modele, tehnici, instrumente, software sau metode operaționale și prin utilizarea de metode și tehnici științifice <i>Gestionează drepturi de proprietate intelectuală</i> • Se ocupă de drepturile juridice private care protejează produsele ce fac obiectul drepturilor de proprietate intelectuală împotriva încălcării <i>Interacționează profesional în mediile de cercetare și profesionale</i> • Dă dovadă de considerație față de ceilalți, precum și de colegialitate • Ascultă, oferă feedback și răspunde în mod perceptiv altora, ceea ce implică, de asemenea, supravegherea și conducerea personalului într-un cadru profesional <i>Gestionează cunoștințele în vederea unui impact strategic</i> • Sporește impactul și utilizarea rezultatelor cercetării în cadrul politicilor, asigurându-se că cele mai utile fapte sunt comunicate și înțelese în timp util pentru ca factorii de decizie să le ia în considerare pe parcursul întregului ciclu de elaborare a politicilor <i>Solicită finanțare pentru cercetare</i> • Identifică principalele surse de finanțare relevante și pregătește cererea de grant pentru cercetare în vederea obținerii de fonduri și granturi <i>Gestionează date în domeniul cercetării</i> • Produce și analizează date științifice provenite din metodele decercetare calitativă și cantitativă • Stochează și păstrează datele în baze de date de cercetare • Sprijină reutilizarea datelor științifice și este familiarizat(ă) cu principiile de gestionare a datelor deschise <i>Aplică principii de gestionare a conflictelor</i> • Își asumă responsabilitatea pentru tratarea tuturor plângerilor și alitigiilor, manifestând empatie și înțelegere pentru soluționare <i>Aplică toate protocoalele și procedurile de responsabilitate socială</i> • Abordează o situație de risc de probleme în mod profesional cumaturitate și empatie <i>Reprezintă organizația</i> • Acționează în calitate de reprezentant al instituției, al societății sau al organizației în raport cu lumea exterioară
Competențe transversale	<i>Aplică cunoștințe de filozofie, etică și religie</i> • Studentul va fi capabil să evalueze consecințele și impactul ideilor, oportunităților și acțiunilor • Studentul va fi capabil să evalueze consecințele morale și etice ale acțiunilor • Studentul va fi capabil să urmărească valorile etice și credințelor religioase • Studentul va fi capabil să acționeze în conformitate cu valorile etice și religioase

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Să introducă studentul în sfera cunoașterii și înțelegerii conceptului de geografie religioasă și a ariilor de distribuție a religiilor monoteiste.
---------------------------------------	---

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

7.2 Obiectivele specifice	Să familiarizeze studentul cu probleme de metodologie și cu instrumentele de cercetare specifice geografiei și demografiei religioase. Să explice și să faciliteze înțelegerea fenomenelor/evenimentelor istorice care au avut influențe asupra conturării geografice a structurii religioase a lumii în general și a celei confesional creștine, în special. Să formeze conștiința istorică și să dezvolte capacități de realizare și conducere a unui dialog interconfesional, ecumenic și interreligios.
---------------------------	--

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Geografia religioasă. Clarificări conceptuale	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
Elemente de demografie religioasă	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
Configurația religioasă globală actuală	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 prelegeri
Locul creștinismului în configurația religioasă globală	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
Locul islamului în configurația religioasă globală. Realități și tendințe	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
Indicatori demografici activi în procesul de schimbare a profilului religios global	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
Credință, apartenență și comportament religios. Studiu de caz: creștinismul în Europa	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	3 prelegeri
Arii geografice ostile manifestărilor religioase	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
Locurile sfinte ale religiilor monoteiste	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 prelegeri
Tranformările lumii religioase și impactul asupra dialogului religios și ecumenic	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere

Bibliografie

Chris C. Park, *Sacred Worlds, An Introduction to Geography and Religion*, Routledge, 2003

Todd M. Johnson & Kenneth R. Ross (ed), *Atlas of Global Christianity 1910-2010*, Edimburg University Press, 2009.

Patrick Johnstone, *The Future of the Global Church*, InterVarsity Press, 2011.

Todd M. Johnson, Brian J. Grim, *The World's Religions in Figures. An Introduction to International Religious Demography*, Wiley-Blackwell, 2013.

David B. Barrett, George T. Kurian, Todd M. Johnson, *World Christian Encyclopedia*, 2nd edition, vol. 1 și 2, Oxford University Press, 2001

Todd M. Johnson (ed.) *World Christian Database*, Brill, 2010, accesibilă on-line: <http://worldchristiandatabase.org>.

Brian J. Grim, Todd M. Johnson (et. all), *Yearbook of International Religious Demography*, Brill, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019

Eric Kaufmann, *Shall the Religious Inherit the Earth? Demography and Politics in the Twenty-First Century*, Profile Books, London, 2010.

George Hawley, *Demography, Culture, and the Decline of America's Christian Denominations*, Lexington Books, 2017.

Philip Jenkins, *Istoria pierdută a creștinismului*, traducere din limba engleză de Mihai Moroiu, Baroque Books&Arts, 2018

Madeleine Albright, *Puternicul și Atotputernicul*, Institutul European, Iași, 2009.

Leonard Swidler, Khalid Duran, Reuven Firestone, *Dialog. Evrei, creștini și musulmani în dialog*, traducere din limba engleză de Emilian-Iustinian Roman, Geanina-Elena Roman, Gabriel-Viorel Gârdan, Paula Bud, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2013.

Justo L Gonzales, *Ghid pentru studiul Istoriei Bisericești*, traducere de Cezar Login și Gabriel-Viorel Gârdan, ediție, studiu introductiv și bibliografie de Gabriel-Viorel Gârdan, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2010.

† Timotei Prahoveanu, *Așezămintele românești de la Ierusalim, Iordan și Ierihon. Trecut și prezent*, Editura Basilica, București, 2018.

Robert D. Kaplan, *Războiul geografiei. Ce ne spune harta despre conflicte viitoare și lupta împotriva destinului*, Editura Litera, 2015

Samuel Huntington, *Ciocrnirea civilizațiilor și refacerea ordinii mondiale*, Editura Samizdat, f.a.

Pew Research Center, 27 ianuarie 2011, *The Future of the Global Muslim Population. Projections for 2010-2050*, accesibil on-line la adresa <http://www.pewforum.org/2011/01/27/the-future-of-the-global-muslim-population>.

Pew Research Center, 18 decembrie 2012, *The Global Religious Landscape A Report on the Size and Distribution of the World's Major Religious Groups as of 2010*, <https://www.pewforum.org/2012/12/18/global-religious-landscape-exec/>

Pew Research Center, 23 iunie 2016, *Trends in Global Restrictions in religion*, <https://www.pewforum.org/2016/06/23/trends-in-global-restrictions-on-religion/>

Pew Research Center, 10 mai 2017, *Religious Belief and National Belonging in central and Eastern Europe*, 175 p., accesibil on-line la <http://www.pewforum.org/2017/05/10/religious-belief-and-national-belonging-in-central-and-eastern-europe>.

Pew Research Center, 8 noiembrie 2017, *Orthodox Christianity in 21st Century*, 64 p., accesibil on-line la <http://www.pewforum.org/2017/11/08/orthodox-christianity-in-the-21st-century>.

Pew Research Center, 29 mai 2018, *Being Christian in Western Europe*, 168 p., accesibil on-line la <http://www.pewforum.org/2018/05/29/being-christian-in-western-europe>.

Pew Research Center, 29 octombrie 2018, *Eastern and Western Europeans Differ on Importance of Religion, Views of Minorities, and Key Social Issues*, 30 p., accesibil on-line la <http://www.pewforum.org/2018/10/29/eastern-and-western-europeans-differ-on-importance-of-religion-views-of-minorities-and-key-social-issues>.

Gabriel-Viorel Gârdan, *Creștinismul în Europa. Realități demografice și sociale religioase*, în Claudiu-Ioan Grama, *Mitropolitul Andrei – păstorul blând al Transilvaniei euharistice*, vol. 2. *Studii în onoare*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2019, pp. 261-289.

Gabriel-Viorel Gârdan, *The Changing Face of Christianity and New Outlines of Ecumenism in The 21st Century*, în David Field & Jutta Koslowski, *Prospects and Challenges for The Ecumenical Movement in the 21st Century*, Globethics.net, Global 12, Geneva, 2015, pp. 27-63.

Gabriel-Viorel Gârdan, *Locul creștinismului în configurația religioasă globală actuală*, în *Credință și viață în Hristos – Anuarul Episcopiei Sălajului*, anul VII, 2014, Editura Credință și viață în Hristos, Zalău, 2015, pp. 417-445.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Aspecte metodologice și instrumente de cercetare specifice geografiei și demografiei religioase	dezbatere sau discuție colectivă	2 seminarii
Configurația religioasă a Europei	dezbatere sau discuție colectivă	1 seminar
Configurația religioasă a Americii de Nord	dezbatere sau discuție colectivă	1 seminar
Configurația religioasă a Americii de Sud	dezbatere sau discuție colectivă	1 seminar
Configurația religioasă a Asiei	dezbatere sau discuție colectivă	1 seminar
Configurația religioasă a Africii	dezbatere sau discuție colectivă	1 seminar
Configurația religioasă a Oceaniei	dezbatere sau discuție colectivă	1 seminar
Indicatori demografici activi în procesul de schimbare a profilului religios global	dezbatere sau discuție colectivă	1 seminar
Credință, apartenență și comportament religios.	dezbatere sau discuție colectivă	2 seminarii
Zone de conflict religios	dezbatere sau discuție colectivă	1 seminar
Bibliografie		
Este aceeași cu cea de la curs. Profesorul pune la dispoziția studenților, pe platforma cursului, materialele bibliografice.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil (teologie, istorie, geografie). În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
----------------	---------------------------	-------------------------	------------------------------

10.4 Curs	Capacitatea identificării geografice a ariilor de distribuție a religiilor monoteiste.	COLOCVIU condiționat de: predarea portofoliului de la seminar. 22 IANUARIE 2026, ora 14.00 29 IANUARIE 2026, ora 18.00 RESTANȚE 19 FEBRUARIE 2025, ora 16.00	50 %
	Identificarea factorilor istorici care au condus la actuala structură religioasă și confesională în diferite zone geografice.		
	Demonstrarea competențelor analitice cu privire la particularitățile comportamentului religios și a dinamicii religioase în diferite arii geografice.		
10.5 Seminar/laborator	Capacitatea de a integra într-un discurs interpretativ propriu temele discutate.	Prezentarea unui portofoliu care va conține lucrare de seminar, fișe de lucru, etc. Portofoliul se predă în data de 14 IANUARIE 2026	50 %
	Respectarea standardelor pentru lucrările cu caracter științific, coerența în abordarea tematică, atingerea unui nivel al gândirii și al exprimării sintetice.		
10.6 Standard minim de performanță			
Identificarea ariilor geografice de distribuție a religiilor monoteiste.			
Determinarea factorilor care au condus la actuala structură religioasă și confesională în diferite zone geografice.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

Data completării:
4 APRILIE 2025

Semnătura titularului de curs

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'R. Amfiteanu', with a stylized flourish at the end.

Semnătura titularului de seminar

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'R. Amfiteanu', with a stylized flourish at the end.

Data avizării în departament:
17.04.2025

Semnătura directorului de departament

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Dr. Amfiteanu', with a stylized flourish at the end.